

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของชนชั้นกลางในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย” มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ (1) ศึกษาลักษณะรูปแบบและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของชนชั้นกลางในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย (2) ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของชนชั้นกลางในเขตอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 แนวทาง คือ

1. การวิจัยทางเอกสาร (Document Study) เป็นการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ ตลอดจนงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2. การวิจัยภาคสนาม เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4 กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งหมด 28 คน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์ ได้แก่ แพทย์และพยาบาล กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ข้าราชการและอาจารย์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ผู้ประกอบกิจการและตัวแทนหอการค้าจังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ 4 ผู้นำชุมชน โดยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling)

ผลการศึกษาของวัตถุประสงค์ข้อ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มไม่มีพฤติกรรมการส่งข้อความสั้น (SMS) เพื่อแสดงความคิดเห็นทางการเมือง การทำอารยะขัดขืน หรือการตั้งกระทู้ในเว็บบอร์ดทางเว็บไซต์ แต่เคยเข้าไปอ่านการตั้งกระทู้ของผู้อื่นน้อยครั้ง ยกเว้นกลุ่มผู้นำชุมชนที่ไม่เคยเข้าไปอ่านกระทู้บนเว็บบอร์ดของผู้อื่น แต่กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มมีรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบอื่นแตกต่างกันออกไป ได้แก่ (1)กลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพทางการแพทย์ (แพทย์และพยาบาล) ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เกี่ยวกับการเมืองให้กับเพื่อนร่วมงานและคนรู้จัก รวมถึงพูดคุยประเด็นทางการเมืองในสถาบันครอบครัว และเพื่อนร่วมงาน (2) กลุ่ม

ข้าราชการและอาจารย์มหาวิทยาลัย สำหรับข้าราชการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เกี่ยวกับการเมืองให้กับเพื่อนร่วมงานและพูดคุยประเด็นเกี่ยวกับการเมืองในหน่วยงาน โดยเฉพาะประเด็นทางการเมืองที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสายงานของตน ในด้านอาจารย์มหาวิทยาลัย ใช้ช่องทางการเขียนบทความทางวิชาการด้านการเมืองผ่านสื่อสิ่งพิมพ์และเว็บไซต์ รวมไปถึงส่งจดหมายปิดผนึก แจ้งปัญหาและเสนอแนะแนวทางให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบ (3) กลุ่มผู้ประกอบการและตัวแทนหอการค้าจังหวัดเชียงราย ใช้ช่องทางการประชุมของหอการค้า เป็นเวทีในการเสนอแนะนโยบายให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง และรัฐบาล นำไปพิจารณา (4) กลุ่มผู้นำชุมชน ใช้เวทีประชาคมเป็นช่องทางในการแสดงความคิดเห็นในชุมชนอยู่เป็นประจำ

ผลการศึกษาของวัตถุประสงค์ข้อ 2 พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของชนชั้นกลางในอำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงรายมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยการศึกษา ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยด้านการรับข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ ซึ่งสาเหตุที่ปัจจัยด้านการรับข้อมูลข่าวสารเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของกลุ่มตัวอย่างในลำดับรองลงมา เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับและเลือกที่จะเชื่อหรือไม่เชื่อข้อมูลข่าวสารนั้นๆ ตามแหล่งที่มาของข้อมูลข่าวสาร เพราะแต่ละแหล่งที่มาของข้อมูลจะมีทัศนคติเอนเอียงสนับสนุน หรือโจมตีฝ่ายตรงข้าม ดังนั้น ในความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเป็นข้อมูลที่เชื่อถือยาก มิได้อยู่บนหลักข้อเท็จจริง

อนึ่ง เพื่อให้ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมทางการเมืองเกิดขึ้นในสังคมไทยมากขึ้นผู้วิจัยจึงได้เสนอให้ชนชั้นกลางเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนในการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยให้กับสังคมไทย โดยให้รัฐบาลจัดอบรม และส่งเสริมด้านงบประมาณให้ชนชั้นกลางโดยจัดเป็นทีมลงพื้นที่สู่ชุมชนรากหญ้าอย่างเป็นประจำและต่อเนื่อง ซึ่งรัฐจะต้องผลักดันให้มีการกำหนดการเรียนรู้ การสอน เรื่องประชาธิปไตยในทุกระดับ คู่ขนานไปกับการเสริมสร้างวัฒนธรรมประชาธิปไตยของชนชั้นกลางด้วย รวมไปถึงกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์แบบ เพื่อช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักในหลักการเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้เกิดขึ้นกับประชาชนจนนำไปสู่ความสนใจการเมืองมากขึ้นของประชาชน และปลูกฝังวัฒนธรรมส่งเสริมคนดี และคนเก่ง ให้เข้าไปทำหน้าที่เป็นผู้แทนบริหารประเทศ ส่งผลต่อกระบวนการคิดและตัดสินใจเลือกผู้แทนของประชาชนที่มีคุณภาพมากขึ้น

The study “Political Participation of Middle-Class People in Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province has 2 objectives as follows: 1) to investigate pattern and level of participation of the middle-class people in Mueang Chiang Rai District, Chiang Rai Province; and 2) to study factors related to political participation of the middle-class people in Mueang Chiang Rai District of Chiang Rai Province. The researcher adopted 2 approaches in this study:

1. Document study: the researcher researched related information from academic documents, researches, and other related literature.

2. Field research: the researcher collected data from interviews and participatory observation. The data were collected from 4 groups of samples consisting of 28 people. The first sample group was doctors and nurses; the second group was government officers and university lecturers; the third group was entrepreneurs and representatives from Chiang Rai Chamber of Commerce; and the last group was community leaders. To select these samples, the purposive sampling was implemented.

According to the first objective, the study results showed that all sample groups did not report the behavior of sending SMS to express their political-related opinions, civil disobedience, or initiating a forum in a webboard. However, these sample groups used to read a few of others' opinions on the webboard, except the group of community leaders who never read any webboard forum. Each sample group had its own pattern of political participation which was various. (1) The group of doctors and nurses sent politic-related emails to their colleagues and the people they know. This group also discussed political issues with their family members and colleagues. (2) For the group of government officers and university lecturers, the study result revealed that the

government officers sent political-issues emails to their colleagues, and discussed politics, especially on the issues concerning with their jobs, in their offices. For the university lecturers, they expressed their political participation through academic articles published in printed media and on the web. They also sent confidential letters, notices and suggestions to the authorities. (3) The group of entrepreneurs and representatives from Chiang Rai Chamber of Commerce used their meetings as the medium to express their opinions. They then sent their suggestions initiated in the meetings to the government organizations. (4) The group of community leaders regularly used their panel discussion events to express their political experiences.

For the second objective, the research result showed that occupational factors had an influence on political participation of the middle-class people in Mueang Chiang Rai the most. The second most was the educational factor, the family factor, and the information factor, respectively. The reason why the information factor became less influence was that the sample groups had analyzed the information they received before they decided to believe or not to believe the information. The information normally came from the bias sources, so the sample groups thought that the information they received was unreliable or unrealistic.

In order to establish participatory democracy in Thai society, the researcher suggested that middle-class people should be the leaders of the establishment. The government should provide trainings and budget for the middle-class people by sending training teams to the grass root communities regularly and continuously. Teaching and learning on democracy should be enforced in every level of education. And, this should be done in parallel with the promotion of democratic culture among the middle-class people. The complete power decentralization should be promoted in order to establish political participation among local people. With this action, the people will cooperate with local administration organizations in local community development activities. And, it will also help promote the awareness of sufficiency economy among the people. Life quality of the people will be developed, and then the people will pay more attention to politics. The government should promote good and great people to work as members of the government. The action will affect thinking and decision making process of the people when they have to vote for their representatives. Then, the quality of members of the parliament will be better.